

บันทึก

เรื่อง พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภาขอรับโอนโฉนดที่ดินที่ได้รับพระราชทาน

๑. เลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งมาโดยหนังสือที่ ฎ.๕๖๑๕/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๔๑ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาและเสนอความเห็นในกรณีดังต่อไปนี้

๒. พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ได้โปรดให้พระคลังข้างที่รับซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๐๗ ไร่จากพระองค์เจ้าบวรเดช พร้อมกับที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๒๙๘ เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๓๑ โดยจ่ายเงิน (๑๐๕,๖๗๕ บาท) จากบัญชีพระคลังข้างที่ ๑ (ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์) และได้ลงพระปรมาภิไธยของพระองค์เองในโฉนดนั้น ต่อมาพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ได้มีพระราชหัตถเลขา ที่ ๓/๓๒๘ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๔๑ พระราชทานที่ดินโฉนดเลขที่ ๕๔๐๗ แก่พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภา ส่วนที่ดินโฉนดเลขที่ ๒๒๙๘ ตกมาอยู่ในความครอบครองของกระทรวงการคลังตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภาได้ทรงครอบครองที่ดินที่ได้รับพระราชทานตลอดมา แต่ยังมีได้จดทะเบียนการโอนโฉนดมาในนามของพระองค์ผู้ได้รับพระราชทาน ครั้นใน พ.ศ.๒๕๔๑ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภาทรงขอรับโอนโฉนดที่ดินที่ได้รับพระราชทานนั้น กระทรวงเกษตรราธิการ (ในเวลา นั้น) จึงหารือมายังกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่า จะควรจัดการโอนให้ไปได้หรือไม่ กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องไปให้สำนักพระราชวังพิจารณา สำนักพระราชวังเห็นว่าชอบที่จะให้แก่โฉนดได้ แต่เพื่อความรอบคอบขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาช่วยพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๓. คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายกองที่ ๑) ได้พิจารณาแล้วขอเสนอว่า ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ (แม้ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราช) ได้ทรงผูกพันพระองค์เองเข้ามาในขั้วบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยที่ดิน กล่าวคือได้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินโดยวิธีการมีพระปรมาภิไธยในโฉนดที่ได้ออกตามกฎหมาย แล้วและต่อมาได้มีพระบรมราชโองการยกที่ดินให้แก่ผู้อื่นโดยมิได้จดทะเบียนแก่โฉนดโอนกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย จะถือว่าได้มีการโอนกรรมสิทธิ์ครบถ้วนบริบูรณ์แล้วหรือยังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วเช่นที่ปรากฏในกรณีพระราชทานที่ดินให้แก่หม่อมเจ้าไตรทิพเทพสุด เทวกุล เป็นต้น แต่ต่อมาปรากฏว่า ปัญหาที่ศาลฎีกาได้วินิจฉัยในกรณีที่หม่อมเจ้าไตรทิพเทพสุด เทวกุล (ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยไว้แล้วนั่นเอง) นำไปฟ้องร้องยังศาลว่าในกรณีที่พระมหากษัตริย์ในสมัยซึ่งทรงสมบูรณาญาสิทธิราชมีพระราชหัตถเลขาพระราชทานที่ดินแก่ผู้หนึ่งผู้ใดนั้น แม้จะยังมีได้จดทะเบียนการโอนโฉนดไปในนามของผู้ได้รับพระราชทานก็ดี ผู้รับพระราชทานก็ได้กรรมสิทธิ์ใน

ที่ดินที่ได้รับพระราชทาน และมีสิทธิที่จะไปจดทะเบียนได้ตามกฎหมาย ดังปรากฏในคำพิพากษา
ที่ ๓๒๓/๒๔๘๖ ซึ่งได้คัดสำเนาแนบท้ายบันทึกนี้ เมื่อเช่นนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาก็ขอแนะนำ
ว่า พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาทิตย์ทิพอาภาควรได้รับผลปฏิบัติตามนัยศาลฎีกาได้วินิจฉัย
ไว้เป็นปทัฏฐานแล้วนั้น

(ลงชื่อ)

แทน เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๔๘๘